

پیدا و پنهان تشکیل وزارت مدیریت بحران

برخی کارشناسان می‌گویند طرح ادغام نهادهای امدادی،
اوضاع مدیریت بحران را بدتر خواهد کرد

■ امین جلواند

پس از چند سال وقفه، دوباره طرح تشکیل وزارت مدیریت بحران در مجلس مطرح شده است. بر اساس این طرح پیشنهادی از سوی برخی نمایندگان مجلس، قرار است که سازمان اورژانس، جمعیت هلال احمر، سازمان مدیریت بحران و پدافند غیرعامل با همدیگر ادغام شوند. موافقان تصویب این طرح معتقدند که با ادغام سازمان‌های متولی امداد و نجات، توان کشور برای پاسخگویی به مخاطرات بالا می‌رود، اما برخی منتقدان می‌گویند ادغام این سازمان‌ها با منطق و قانون همخوانی ندارد.

استدلال مهم منتقدان هم بحث مردمی بودن جمعیت هلال احمر است. مخالفان این طرح می‌گویند ادغام چند سازمان دولتی در جمعیت هلال احمر که بیشتر مأموریت‌هایش با کمک داوطلبان مردمی انجام می‌شود، ادغام دو ساختار ناهمجنس است.

با وجود این مخالفت‌ها، چندی قبل ناصر موسوی لارگانی، عضو هیات رئیسه مجلس از اعلام وصول طرح تشکیل وزارت مدیریت بحران خبر داد. البته هنوز این طرح در مجلس تصویب نشده و در شورای نگهبان هم به تأیید نهایی نرسیده است، اما در صورتی که این طرح به سرانجام برسد، همه نهادهای امدادی و اورژانسی با یکدیگر ادغام می‌شوند و وزارتخانه جدیدی نیز به دولت بعدی اضافه خواهد شد.

در خرداد ماه ۱۳۹۷ نیز مشابه چنین طرحی برای ادغام نهادهای امدادی و اورژانسی به هیات رئیسه مجلس اعلام وصول شد. اما در نهایت از دستور کار مجلس خارج شد. موافقان طرح تشکیل وزارت مدیریت بحران، بر این باور بودند که تشکیل وزارتخانه جدید موجب پرهیز از موازی کاری، افزایش هم‌افزایی، مدیریت یکپارچه و منسجم خواهد شد. اما مخالفان تأکید داشتند که این طرح مغایر با فرایند کوچک سازی دولت است و موجب تحمیل هزینه‌های سنگین خواهد شد. همچنین مخالفان تأکید داشتند که ادغام چند سازمان دولتی در جمعیت هلال احمر به عنوان نهادی بین‌المللی و وابسته به صلیب سرخ جهانی از منظر قانونی و روابط بین‌الملل نیز امکان‌پذیر نیست.

مجموعه این استدلال‌ها موجب شد که این طرح از دستور کار مجلس وقت خارج شود. حالا بعد از گذشت حدود دو سال و نیم، دوباره مشابه همین طرح در مجلس یازدهم مطرح شده است. برخی نمایندگان موافق تشکیل وزارت مدیریت بحران هستند. اما برخی کارشناسان معتقدند که نباید دوباره راه رفته را طی کرد. در واقع آنها می‌گویند نباید در هر مجلس جدیدی، دوباره بحث فرسایشی ادغام نهادهای امدادی را پیش کنید.

پیشتر نیز مرتضی سلیمی که حدود پنج سال سابقه ریاست سازمان امداد و نجات جمعیت هلال احمر را در کارنامه کاری خود دارد، درباره موضوع ادغام هلال احمر و اورژانس کشور، تأکید کرده بود: «هلال

هشدار مخالفان طرح: اوضاع بدتر می‌شود

سازمان مدیریت بحران کاملاً با تشکیل وزارت مدیریت بحران مخالف است و آن را برخلاف مصلحت عمومی می‌داند. اسماعیل نجار، رئیس سازمان مدیریت بحران کشور در گفتگو با سپید انتقاد می‌کند: «انتظار داشتیم که برای طرح چنین موضوع مهمی، حداقل با کارشناسان و مسئولان سازمان مدیریت بحران مشورت می‌کردند، زیرا این سازمان از تجارب علمی و کارشناسی قوی در حوزه مدیریت بحران برخوردار است، اما چنین اتفاقی نیفتاد.»

او تأکید می‌کند: «این طرح بدون نظر و مشورت سازمان مدیریت بحران در مجلس شورای اسلامی مطرح شده است، در حالی که انتظار می‌رفت در جریان این طرح با سازمان مدیریت بحران، مشورت می‌کردند.» همچنین محمد فرید لطفی، مشاور رئیس سازمان مدیریت بحران کشور که سال‌ها به عنوان معاون این سازمان نیز خدمت کرده است، در گفتگو با سپید به عمده دلایل مخالفت این سازمان با تشکیل وزارت مدیریت بحران می‌پردازد و می‌گوید: «این طرح قبلاً هم در مجلس قبلی مطرح شده بود و سازمان مدیریت بحران در همان زمان هم با تشکیل وزارت مدیریت بحران اعلام مخالفت کرد. هم‌اکنون نیز به دلایل مختلف، مخالف این ادغام هستیم. مثلاً می‌گویند جمعیت هلال احمر با سازمان‌های دولتی ادغام شود، ولی انگار فراموش کرده‌اند که هلال احمر یک جمعیت مردم‌نهاد است.

ادامه در صفحه ۹

مرکز مدیریت و حوادث فوریت‌های پزشکی، مجموعه‌ای از واحدهای اورژانس پیش‌بیمارستانی، اورژانس بیمارستانی، پیشگیری از حوادث و حوادث غیرمترقبه است. ارائه خدمات تخصصی فوریت‌های پزشکی نیازمند شبکه‌ای است که از زمان بروز حادثه برای فرد تا زمان رسیدن خدمات تخصصی نجات جان بیمار، پیوستگی خود را حفظ کند. بنابراین نمی‌توانیم قسمتی از این پازل را برداریم یا حتی کسری آن را از جاهای دیگر جبران کنیم. چراکه فاصله‌های ایجاد شده را از طریق تربیت متخصص طب اورژانس جبران کرده‌ایم.»

سخنگوی اورژانس کشور تصریح کرد: «هم‌اکنون به یک تکنسین فوریت‌های پزشکی آموزش می‌دهیم که در چه شرایطی مصدوم را جابه‌جا کند. این آموزش را اگر در سه ماه بعد یا یکسال بعد تکرار کنیم به تجربیات این فرد افزوده می‌شود، اما چه تضمینی وجود دارد که یک نیروی داوطلب هلال احمر، سه ماه دیگر در سیستم ما حضور داشته باشد و یا در روز حادثه، آموزش‌ها را به صورت متوالی و تکمیلی گذرانده باشد؟»

خالدی با بیان اینکه باید یک ادغام از جنس هماهنگی ایجاد کنیم، خاطر نشان کرد: «هیچ وقت نمی‌توانیم یک برش در ساختار بزرگی چون وزارت بهداشت اعم از اورژانس پیش‌بیمارستانی و شبکه اورژانس بیمارستانی را که شامل حوزه‌های مختلف است ایجاد کنیم و آن را در یک سازمان کوچک‌تر که خود دچار چند مشکل اساسی است ادغام کنیم.»

احمر یک ارگان بین‌المللی است و بر اساس اساسنامه نمی‌تواند تبدیل به ارگان دولتی شود. بنابراین ادغام هلال احمر با اورژانس امکان‌پذیر نیست. هلال احمر یک ارگان بین‌المللی است که باید استقلال آن حفظ شود و نمی‌توان آن را با اورژانس ادغام کرد. از سوی دیگر، فعالیت‌های هلال احمر با اورژانس کاملاً متفاوت است و هلال احمر تنها در مواقع اورژانسی و امدادرسانی در حوادث جاده‌ای با اورژانس همکاری و فعالیت مشترک دارد.»

همچنین پیشتر نیز مجتبی خالدی، سخنگوی سازمان اورژانس در مخالفت با طرح ادغام اورژانس و هلال احمر گفته بود: «ما نباید تصمیمی بگیریم که در نهایت منجر به سخت‌شدن شرایط برای مردم شود.

سلیمی: هلال احمر یک ارگان بین‌المللی است و بر اساس اساسنامه نمی‌تواند تبدیل به ارگان دولتی شود. بنابراین ادغام هلال احمر با اورژانس امکان‌پذیر نیست. از سوی دیگر، فعالیت‌های هلال احمر با اورژانس کاملاً متفاوت است و هلال احمر تنها در مواقع اورژانسی و امدادرسانی در حوادث جاده‌ای با اورژانس همکاری و فعالیت مشترک دارد.